

Per què Millet pot sortir de la presó i els «Jordis» continuen reclosos?

Els diferents criteris utilitzats per executar o descartar la presó preventiva generen "perplexitat" també entre els experts consultats per NacióDigital, que hi veuen massa marge per a l'"abús poder" | "L'aplicació de la norma pot ser arbitrària i, fins i tot, surrealista", exposa Josep Maria Tamarit, catedràtic de dret penal de la UOC

Pancarta reclamant la llibertat dels presos polítics a la plaça Major de Vic Foto: Adrià Costa

"En vista tant de la presumpció d'innocència com de la presumpció en favor de la llibertat, l'empresonament preventiu de les persones sospitoses d'haver comès un delictes no serà la norma sinó l'excepció". Un document de treball del Consell d'Europa detalla d'aquesta manera les regles sobre l'ús de la presó preventiva, les condicions en les quals s'ha d'aplicar i les mesures de protecció contra els abusos. L'àmplia casuística i la disparitat de criteris dels jutges a l'hora de decidir de quina manera s'utilitza l'empresonament provisional motiva diferències que generen perplexitat: Fèlix Millet pot sortir de la presó (<https://www.naciodigital.cat/noticia/149074/entorn/millet/veu/dificil/assumir/fianca/400000/euros/sortir/preso>) tot i ser el saquejador confès -i condemnat- del Palau de la Música mentre que els Jordis fa més de quatre mesos que són a Soto del Real (<https://www.naciodigital.cat/noticia/148722/anc/omnium/escalfen/quatre/mesos/fred/sense/jordis/sobiranisme/surt/al/carrer>) malgrat no haver estat ni processats.

De la paradoxa que planteja la comparació entre els casos de Millet i els presos polítics se'n poden

trobar més exemples. Iñaki Urdangarin, cunyat de Felip VI, va ser condemnat a sis anys de presó pel cas Noós

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/125570/cas/noos/sis/anys/preso/urdangarin/cristina/borbo/absoluta/dels/delictes/fiscals>) però no ha trepitjat cap centre penitenciari -l'Audiència de Palma va certificar els delictes de prevaricació, malversació, frau, tràfic d'influències i dos delictes més contra la Hisenda pública-. Un altre exemple: el Tribunal Constitucional ha permès que altres que van atacar l'espai Blanquerna durant la Diada del 2013 a Madrid, també condemnats pel Tribunal Suprem, no han ingressat a presó a l'espera de la resolució del seu recurs.

Fèlix Millet, sortint del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya Foto: ACN

"Hi ha un risc elevat d'arbitrarietat o de disparitat de criteri"

Com s'expliquen tantes diferències? Hi posen llum els experts consultats per **NacióDigital**, que troben justificada la "perplexitat" que puguin generar aquestes decisions en l'opinió pública, més agreujada si es compara amb la reclusió d'Oriol Junqueras, Joaquim Forn, Jordi Cuixart i Jordi Sánchez. "No som un model de societat perfecta", sosté Xavier Arbós, catedràtic de dret constitucional de la UB, que admet que, en episodis com el d'Urdangarin o els altres de Blanquerna, "sorprèn la no execució de la sentència". "La presó preventiva depèn de la decisió d'un jutge, i això implica un marge de discrecionalitat gran. Hi ha un risc elevat d'arbitrarietat o de disparitat de criteri", exposa Josep Maria Tamarit, catedràtic de dret penal de la UOC. "Els jutges poden tenir criteris diferents", constata Arbós. "La norma està clara i la norma té una lògica. Però l'aplicació de la norma pot ser arbitrària i, fins i tot, surrealista", afegeix Tamarit.

"La ideologia no pot ser un factor criminogen i això té

un difícil encaix en la Constitució"; exposa Xavier Arbós, catedràtic de dret constitucional de la UB, sobre el cas de Joaquim Forn

I què diu la normativa? Només es pot aplicar la presó preventiva quan es concretin una sèrie de condicions: si havent comprovat que hi ha "sospites raonables" d'acció delictiva, es constata risc de fuga, de reiteració delictiva i de destrucció de proves, més enllà de la impossibilitat d'aplicar "mesures alternatives". De fet, tal com fa constar el guió del Consell d'Europa, per evitar un "ús inadequat de la presó preventiva" s'ha de "preveure el ventall més ampli possible de mesures alternatives i menys restrictives per al tractament de presumptes delinqüents". En el cas dels presos polítics, i segons Tamarit, això no es compleix. "És un abús de poder. Hi ha una clara extralimitació en les funcions de l'instructor. És lògic que, comparant els casos, aparegui la perplexitat", comenta el catedràtic de dret penal de la UOC.

Tamarit raona que, en la resolució de presó preventiva, "hi ha un gran espai per a l'abús de poder". "És una mesura excepcional. Per tant, és més criticable quan se'n fa un ús desmesurat que quan no es pren aquesta mesura", afegeix el professor de la UOC. En aquest context, Arbós argumenta que mantenir Junqueras, Forn o els *Jordis* a la presó resulta una decisió difícilment justificable. "La Constitució protegeix el pluralisme polític. Quan es defensa que la ideologia d'una persona pot predisposar a reincidir, cal destacar que la ideologia no pot ser un factor criminogen i que té un difícil encaix en la Constitució", exposa el catedràtic de dret constitucional de la UB, que considera el cas de Forn com el més flagrant. "A les facultats de dret s'ensenya que el pensament no delinqueix", recorda Arbós.

La manifestació per demanar l'alliberament dels presos polítics divendres passat a Barcelona. Foto: Adrià Costa

